

ข่าวสารอันตรายและของเสีย

Hazardous Substance & Waste Management News ปีที่ 24 ฉบับที่ 1/2559
ISSN 0859-127X

บรรณาธิการแถลง

สวัสดีค่ะ พบกับวารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” ฉบับที่ 1 ปี 2559 ซึ่งเป็นฉบับแรกของปี โดยในฉบับนี้จะขอเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยกับอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท เนื่องจากประเทศไทยอยู่ระหว่างการดำเนินการการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ซึ่งปัจจุบันมีประเทศที่ให้สัตยาบันแล้ว 18 ประเทศ และอนุสัญญาดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้เมื่อมีการให้สัตยาบันครบ 50 ประเทศ การนำเสนอประเด็นความรู้เกี่ยวกับการร่วมกันสร้างอาคารสีเขียวด้วยการคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นโครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยโดยเริ่มต้นที่อาคารกรมควบคุมมลพิษ โดยสร้างเสริมจิตสำนึกจนทำให้เกิดเป็นอุปนิสัยในการแยกขยะก่อนทิ้ง นอกจากนี้ วารสารฉบับนี้จะนำเสนอสาระเกี่ยวกับ Roadmap ผลการดำเนินงานตามการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในปีพ.ศ.2558 ซึ่งสืบเนื่องจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กำหนดให้ขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการ ซึ่งจะประกอบด้วยการทำงานต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม การวางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และการสร้างวินัยของคนในการจัดการขยะมูลฝอย เป็นต้น

นอกจากนี้ วารสารฉบับนี้จะนำเสนอความสำคัญและความเชื่อมโยงของการจัดการสารเคมีและของเสียอย่างปลอดภัยกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามที่ได้ผ่านการรับรองในการประชุมผู้นำแห่งสหประชาชาติ ณ มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนกันยายน 2558 ซึ่งการจัดการสารเคมีและของเสียมีความเชื่อมโยงกับ SDGs ในหลายเป้าหมาย อาทิ การขจัดความยากจน ความมั่นคงทางอาหาร การมีสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี น้ำและสุขาภิบาล การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน การพัฒนาเมืองสีเขียว การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน การลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล โดย SDGs จะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานของสหประชาชาติ ระหว่างปี ค.ศ.2015-2030

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ หวังว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน แล้วพบกันใหม่กับเนื้อหาสาระและเรื่องราวที่น่าสนใจในวารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” ฉบับต่อไป สวัสดีค่ะ

การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยกับอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

กองบรรณาธิการ

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารสำนักงาน

การดำเนินงานตาม ROADMAP การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ที่ปรึกษา

นายอนุพันธ์ อีฐรัตน์, นายสุเมธา วิเชียรเพชร, นายอนุคุณ สุธาพันธ์, นางสาวพรพิมล เจริญสง, นางสาวนภวิศ บัวสว่าง, นางสุนีย์ ติ๊ะปินตา

กองบรรณาธิการ

นางสาวธีราพร วิริวุฒิกุล, นางศิริสมบุรณ์ ตะสิงห์ชะ, นางสุนันทา พลทวงษ์, นางสาวศศิวิมล แนวทอง, นางขามแก้ว มารคทรัพย์, นางสาวสินีนาง ขาวนา, นางสาวกรณิกา อนันต์สุทธิรักษ์, นางสาวศุภลักษณ์ ภิญโญธนาบัตร

จัดทำโดย

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 02-298-2428, 02-298-2430 โทรสาร 02-298-5393

Email: chem@pcd.go.th, <http://pops.pcd.go.th>, <http://www.pcd.go.th>

การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยกับ อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

นางสาวชลาลัย รุ่งเรือง
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ส่วนสารอันตราย

“อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” หรือ “The Minamata Convention on Mercury” เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการจัดการเพื่อควบคุม ลดการใช้ การปลดปล่อย และการปล่อยปรอทจากแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนระดับโลก และมุ่งเน้นการเสริมสร้างความตระหนัก การศึกษาวิจัย การติดตามตรวจสอบ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน เทคโนโลยีวิชาการ และเทคโนโลยีด้านการจัดการปรอท ทั้งนี้ปัจจุบัน มีประเทศให้สัตยาบัน (Ratification) ในอนุสัญญามินามาตะฯ แล้ว 18 ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือน พฤศจิกายน 2558) และอนุสัญญาฯ จะมีผลใช้บังคับใน 90 วัน หลังจากมีประเทศให้สัตยาบัน หรือ ภาควยานุวัติ (Accession) ครบ 50 ประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานกลางของอนุสัญญามินามาตะฯ ได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. ในปี พ.ศ. 2557

ได้ดำเนินโครงการศึกษาความพร้อมของประเทศไทยในการปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะฯ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และได้จัดให้มีการประชุมเวทีสาธารณะ “ความพร้อมของไทย...ต่ออนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” ผลจากการประชุมฯ มีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า ประเทศไทยควรเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ เนื่องจากมีผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะจะเป็นการแสดงออกให้นานาประเทศได้ประจักษ์ว่า ประเทศไทยให้ความสำคัญและคำนึงถึงหลักการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary principle) มีความตระหนักถึงพิษภัยและการจัดการปัญหาปรอท รวมทั้งจะเป็นแรงผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาและปฏิบัติตามแผนระดับชาติด้านการจัดการปรอท ตลอดจนเพิ่มโอกาสในการได้รับความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการจัดการปรอทจากองค์กรระหว่างประเทศ

2. ในปี พ.ศ. 2558

ได้ดำเนินการจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงาน ระยะเวลา และหน่วยงานรับผิดชอบ ตามพันธกรณีที่สำคัญของอนุสัญญาฯ รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ จากทั้งหมด 35 ข้อ คือ

- (1) ข้อ 3 แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท
- (2) ข้อ 4 ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท
- (3) ข้อ 5 กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทและสารประกอบปรอท
- (4) ข้อ 6 ข้อยกเว้นสำหรับภาคีเมื่อมีการร้องขอ
- (5) ข้อ 7 การทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก
- (6) ข้อ 8 การปลดปล่อยปรอท
- (7) ข้อ 9 การปล่อยปรอท

- (8) ข้อ 10 การเก็บกักสารปรอทที่ไม่ใช่ของเสียปรอทแบบชั่วคราวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (9) ข้อ 11 กากของเสียปรอท
- (10) ข้อ 12 พื้นที่ปนเปื้อนปรอท
- (11) ข้อ 16 ประเด็นด้านสุขภาพ
- (12) ข้อ 17 การแลกเปลี่ยนข้อมูล
- (13) ข้อ 18 การเผยแพร่ข้อมูล ความตระหนัก และการศึกษา
- (14) ข้อ 19 การวิจัย การพัฒนาและการตรวจสอบ
- (15) ข้อ 20 แผนอนุวัติการ
- (16) ข้อ 21 การรายงานข้อมูล
- (17) ข้อ 25 การระงับข้อพิพาท
- (18) ข้อ 30 การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบหรือการภาคยานุวัติ

ทั้งนี้ แผนการเตรียมความพร้อมดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบแล้วจากคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ในการประชุมครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2558 ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมเป็นภาคีฯ เพื่อรองรับการมีผลใช้บังคับของอนุสัญญามินามาตะฯ ของประเทศไทยต่อไป

อนึ่ง ในปีงบประมาณ 2559 กรมควบคุมมลพิษ จะได้จัดเตรียมเอกสารประกอบการภาคยานุวัติในอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ซึ่งประกอบด้วยเหตุการณ์การภาคยานุวัติในอนุสัญญามินามาตะฯ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จะต้องแจ้งต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ไปพร้อมกับการภาคยานุวัติ อาทิ รูปแบบการนำเข้าและส่งออกปรอทระหว่างภาคีและนอกภาคีที่ประเทศไทยจะปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทที่ต้องการขอยกเว้นให้มีการใช้ในประเทศไทย ข้อมูลการจัดการปรอทในประเทศ การแจ้งแต่งตั้งศูนย์ประสานงานระดับชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องนำเสนอคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเห็นชอบในการภาคยานุวัติตามลำดับต่อไป

หมายเหตุ การมอบสัตยาบันสาร หรือหนังสือแสดงความยินยอมที่จะผูกพันตามข้อตกลงหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศหลังจากได้ลงนามในข้อตกลงหรืออนุสัญญานั้นแล้ว

การมอบภาคยานุวัติสาร หรือหนังสือแสดงความยินยอมที่จะผูกพันตามข้อตกลงหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศโดยไม่ได้ลงนามในข้อตกลงหรืออนุสัญญานั้นก่อน ก่อนระยะเวลาลงนามที่กำหนด

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย ภายในอาคารสำนักงาน

นายบัญชาการ วินัยพานิช
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน ให้ความสนใจในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเริ่มต้นจากอาคารกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นอาคารสำนักงานที่เจ้าหน้าที่ของกรมฯ ทำงานอยู่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเคยชิน ทำให้เจ้าหน้าที่ของกรมฯ เกิดจิตสำนึกในการแยกขยะก่อนทิ้งและเป็นการสร้างต้นแบบให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาดูงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานของตนเองได้ จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว กรมฯ จึงวางแผนและจัดทำโครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในกรมควบคุมมลพิษขึ้นมานั่นเอง

โครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในกรมควบคุมมลพิษ มุ่งเน้นให้การจัดการขยะมูลฝอยในอาคารกรมควบคุมมลพิษ มีประสิทธิภาพ ง่ายต่อการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ และลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งไปกำจัด โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ จำนวนเจ้าหน้าที่ จำนวนชั้นและจำนวนหน่วยงานในอาคาร

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน (คำนวณจากการสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดเฉลี่ย จำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะ จำนวนถังขยะที่มีในอาคาร

2. กำหนดเป้าหมาย โดยกรมฯ ได้กำหนดเป้าหมายในปี 2558 ดังนี้

2.1 คัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารกรมควบคุมมลพิษ แยกตามประเภทของขยะมูลฝอยเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ขวดพลาสติกใส พลาสติกอื่น ๆ อะลูมิเนียม กล่องเครื่องดื่มมอยเอชที ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ ขยะทั่วไป และขยะอันตราย

2.2 ปริมาณขยะมูลฝอยในอาคารกรมควบคุมมลพิษที่ต้องนำไปกำจัดน้อยกว่า 0.18 กิโลกรัม/คน/วัน

2.3 ไม่มีการใช้กล่องโฟมภายในโรงอาหาร

2.4 จำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะอาคารกรมควบคุมมลพิษ มีจำนวนน้อยกว่า 0.5 ชิ้น/คน/วัน

3. วางแผนงาน มาตรการ แนวทางและกิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม โดยอาจจะกำหนดตามมาตรการดังนี้

3.1 มาตรการที่ต้องดำเนินการ เช่น ประกาศห้ามใช้กล่องโฟมในโรงอาหารพร้อมระบุบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืน การใช้กระดาษสองหน้า การตั้งค่าหมึกพิมพ์แบบประหยัดหมึก ฯลฯ

3.2 มาตรการสนับสนุน เช่น โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน โครงการหลังคาเขียว แจกถุงผ้าหรือกล่องข้าว ฯลฯ

3.3 มาตรการคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด โดยประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยงานภายในกรมฯ ทราบวิธีการในการแยกขยะก่อนทิ้งอย่างถูกต้อง

3.4 มาตรการในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

4. ประชาสัมพันธ์โครงการและให้ความรู้เจ้าหน้าที่ในเรื่อง 3R (Reduce, Reuse and Recycle) และการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อที่เจ้าหน้าที่ทุกคนจะได้สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่

5. ดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน มาตรการ แนวทางและกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยเน้นให้เกิดกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ เช่น กิจกรรมร้าน 0 บาทเคลื่อนที่ และกิจกรรมตลาดนัดของมือสองกรมควบคุมมลพิษ (ร้าน 02) กิจกรรมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม เป็นต้น

6. ติดตามผลของกิจกรรม เพื่อประเมินผลความสำเร็จของโครงการ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในปีต่อไป

ผลจากการดำเนินโครงการนี้ ในปี 2551 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด 407.68 กิโลกรัม/วัน หรือคิดเป็น 0.30 กิโลกรัม/วัน/คน (จำนวนเจ้าหน้าที่ 1,360 คน) ซึ่งปัจจุบันปี 2558 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัดลดลงเหลือเพียง 163.25 กิโลกรัม/วัน หรือคิดเป็น 0.15 กิโลกรัม/วัน/คน (จำนวนเจ้าหน้าที่ 1,100 คน) จะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการนี้สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัดลงครึ่งหนึ่งเลยทีเดียว ซึ่งจากการดำเนินโครงการนี้ กรมฯ ได้นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001: 2004 ในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (EP-06) และนำไปใช้ในการพิจารณารับรองเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) ระดับดีเยี่ยมจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปี 2558 อีกด้วย

การดำเนินงานตาม ROADMAP

การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

นางสาวพันธันต์ พงษ์ขวัญ
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ส่วนแผนงาน

Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่ง คสช. เห็นชอบเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนแบบบูรณาการ โดยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาได้ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ 2558 ดังนี้

1. การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสม (ขยะมูลฝอยเก่า)

ขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดทั่วประเทศได้รับการจัดการ 20 ล้านตัน ร้อยละ 66 จากทั้งหมดที่ตกค้าง 30 ล้านตัน โดยสนับสนุนให้เอกชนแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงผลิตพลังงานไฟฟ้า นำส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์หรือส่งไปเตาเผา ขนย้ายหรือรื้อร่อนไปกำจัดอย่างถูกต้องในพื้นที่เดิมและพื้นที่อื่น

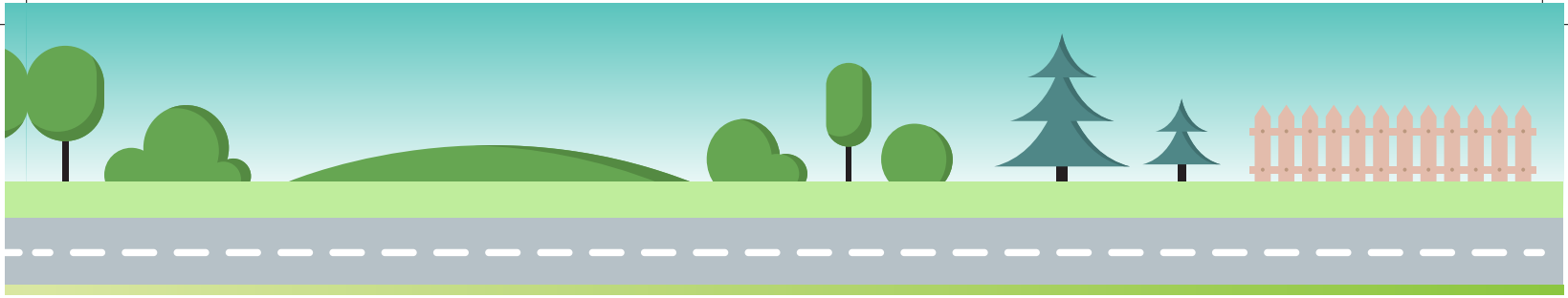
2. การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่)

เพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เน้นการลดคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ไปจนถึงการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เก็บขนแบบแยกประเภท และนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง โดยมีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม จำนวน 88 แห่ง

2.2 มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัดจำนวน 83 แห่งที่สามารถเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนแล้ว 42 แห่ง รวม 250 ตัน และส่งไปกำจัดแล้ว 174 ตัน

2.3 ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง พื้นที่
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมเพื่อจัดการขยะมูลฝอยเก่าและ
รองรับขยะมูลฝอยใหม่

2.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการในรูปแบบศูนย์
กำจัดขยะมูลฝอยรวม (cluster) ในแต่ละจังหวัด และ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีโครงการด้านการจัดการ
ขยะมูลฝอยภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จำนวน 115 โครงการ วงเงินรวม 2,648,371,400 บาท

2.5 ส่งเสริมเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนก่อสร้าง
และเดินระบบการแปรรูปขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน

(1) เปิดดำเนินการแล้ว 2 แห่ง คือ เทศบาล
นครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลา สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้ารวมได้ 6.57 เมกกะวัตต์

(2) อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน 4 แห่ง
คือ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
เทศบาลตำบลแม่ขี จังหวัดพัทลุง และองค์การบริหารส่วน
จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งจะผลิตพลังงานไฟฟ้า
รวมได้ 10.9 เมกกะวัตต์

3. การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะ มูลฝอยและของเสียอันตราย

โดยดำเนินการพัฒนากฎหมาย แผน มาตรฐาน
มาตรการ เกณฑ์ปฏิบัติ เพื่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของเสียอันตรายชุมชน กากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็น
อันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ
ดังนี้

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
ของจังหวัด และจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ
จังหวัด ครบทั้ง 77 จังหวัด

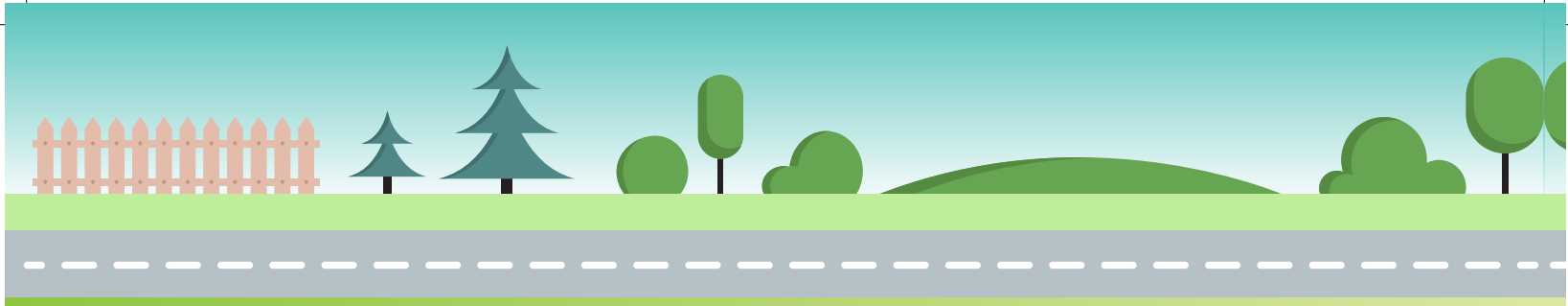
3.2 กระทรวงพลังงานได้กำหนดอัตราส่วนเพิ่ม
ราคาซื้อไฟฟ้า (Feed-in tariff) จากการใช้ขยะมูลฝอย
เป็นเชื้อเพลิงให้สูงขึ้น ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะ
กรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในคราวการประชุม
เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2557

3.3 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
กระทรวงการคลัง ออกประกาศคณะกรรมการนโยบายการ
ให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ 2 เรื่อง ได้แก่

(1) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณ
มูลค่าของโครงการการลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558
ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2558

(2) หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วม
ลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา
23 แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการ
ของรัฐ พ.ศ. 2556 พ.ศ. 2558 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่
17 มีนาคม 2558

3.4 คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่
20 เมษายน 2558 ให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วย
สุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. .... และร่างกฎ
กระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม การให้บริการในการ
จัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. .... ตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา

3.5 คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.... ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ปรับแก้ไขแล้วเสร็จ และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบการ พิจารณา ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นไปแล้ว เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558

3.6 คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุม เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558 รับทราบแผนการจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. 2558 - 2562 ที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยมีสาระสำคัญเพื่อให้โรงงานผู้ก่อกำเนิดกากอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมอย่างถูกต้อง สร้างระบบฐานข้อมูลและติดตามการขนส่งกากอุตสาหกรรม โดยใช้เทคโนโลยีผ่านดาวเทียม และเพื่อให้เกิดการประกอบกิจการ โรงงานที่มีคุณภาพได้รับอนุญาตให้บำบัด/กำจัด/รีไซเคิลกาก อุตสาหกรรม และได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐ และเอกชน

3.7 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2558 - 2562 ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558

3.8 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้ เห็นชอบแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2558 - 2579 ในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบาย พลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2558 โดยส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะชีวมวล และก๊าซชีวภาพให้ได้เต็มตามศักยภาพเป็นลำดับแรก

3.9 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยกร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ โดยครอบคลุมขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตราย มูลฝอย ติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย เพื่อเป็นกรอบ แนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งราชการส่วนกลาง จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

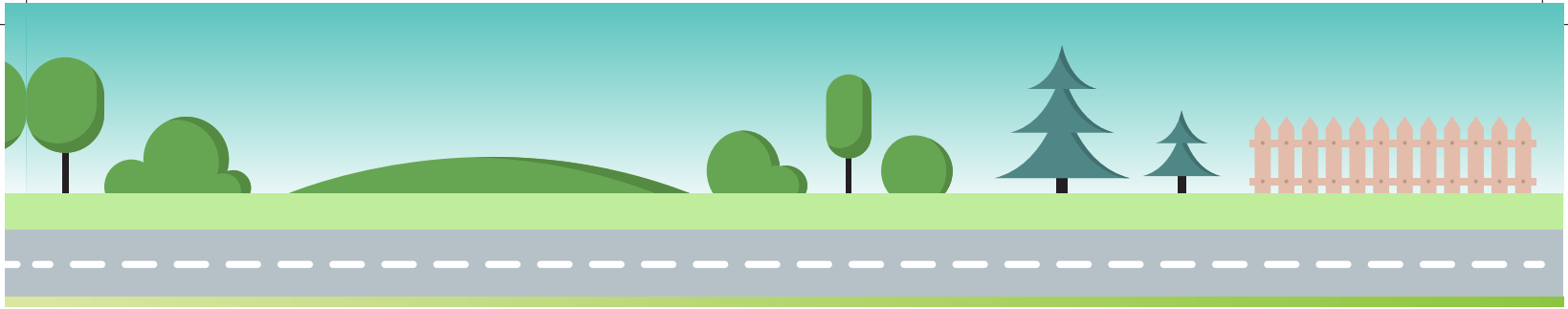

4. การสร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

4.1 รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกประชาชนในการรักษา ความสะอาดและการทิ้งขยะมูลฝอย โดยจัดทำโครงการ ต่างๆ ดังนี้

(1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการ “เมืองสะอาด คนในชาติมีสุข” เฉลิมพระเกียรติพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 87 พรรษา เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 โดยรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการให้ความรู้ ปลูกจิตสำนึก ประชาชนด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ การเก็บและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงการกำจัด และทำความสะอาดสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ทุกจังหวัด

(2) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ zero waste เฉลิมพระเกียรติ ระดับประเทศ ยกระดับการเสริมสร้างความรู้จิตสำนึก สร้างวินัยเพื่อลดปัญหาขยะมูลฝอย จำนวน 9 แห่ง

(3) รมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยร่วมทำบันทึกข้อตกลงกับหน่วยงานภาครัฐกิจ 15 หน่วยงาน ขอความร่วมมือไม่ใช้ถุงพลาสติกกับลูกค้าในทุกวันที่ 15 และ 30 ของเดือน จัดทำโครงการบัตรเขียวทั่วประเทศ Green Card สำหรับสะสมคะแนนจากการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(4) การประชาสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น ผลิตและเผยแพร่รายการสารคดีโทรทัศน์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย สารคดีสิ่งแวดล้อมเรื่องการจัดการปัญหาขยะและของเสียอย่างยั่งยืน โฆษณาทางโทรทัศน์ ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะมูลฝอย ผลิตและเผยแพร่ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางสื่อหนังสือพิมพ์ จดหมายข่าววารสารฟ้าสวย น้ำใส ทางสื่อวิทยุประชาสัมพันธ์ จัดพิมพ์คู่มือการสร้างวินัย สู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน และสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์การสื่อสารเรื่องขยะให้ครบวงจร ได้แก่ ไปสเตอร์เมืองสะอาดคนในชาติมีสุข ไปสเตอร์เรื่องการสร้างวินัยของคนในชาติมีสุขสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน และไปสเตอร์เส้นทางการจัดการขยะแบบครบวงจร และจัดทำเว็บเพจเมืองสะอาดคนในชาติมีสุข (www.เมืองสะอาด.com)

4.2 กระทรวงศึกษาธิการ ให้คำปรึกษาการจัดการขยะในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยและจิตสำนึกแก่เยาวชน และได้กำหนดหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยสอดแทรกเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยไว้ และกำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรู้โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมการสร้างจิตสำนึก สร้างวินัย เช่น เครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา โรงเรียนต้นแบบการคัดแยกขยะ เป็นต้น ในปีงบประมาณ 2559 ได้มีแผนงานการสร้างจิตสำนึกด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้โรงเรียนเป้าหมาย จำนวน 30,000 แห่ง เพื่อให้เกิดการรับรู้เข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตามยังต้องเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม Roadmap ขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายและสนับสนุนการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการลดการคัดแยกขยะมูลฝอย และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 02-298-2428, 02-298-2430 โทรสาร 02-298-5393

Email: chem@pcd.go.th, <http://pops.pcd.go.th>, <http://www.pcd.go.th>